

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 17 listopada 2022 r.

FB.III.431.14.2022.AP

**Pan
Andrzej Jasiński
Burmistrz Dobrodzienia
pl. Wolności 1
46-380 Dobrodzień**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Dobrodzieniu, pl. Wolności 1, 46-380 Dobrodzień (dalej: Gmina).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
 - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
 - art. 175 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wydatkowania dotacji celowej w 2021 r. z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 5 do 14 października 2022 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:

Agnieszka Lubasińska, kierownik Oddziału Kontroli w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego – kierownik zespołu kontrolnego,
Agnieszka Pusz, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

Andrzej Jasiński – stanowisko sprawuje od 20 listopada 2018 r. do nadal (dalej: Burmistrz).

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.

- 9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 3/2022.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Gminie w 2021 r. w formie dotacji celowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania oraz dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdziale 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne, przeznaczonych na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, działalność:

- Gminy ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowością,
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako pozytywną,
- Zespołu Ekonomiczno- Administracyjnego Szkół i Przedszkoli jako pozytywną z nieprawidłowością,
- Publicznej Szkoły Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu jako pozytywną z nieprawidłowością .

Podstawą oceny pozytywnej w Gminie było przekazywanie środków dotacji celowej na rachunki podległych jednostek realizujących zadania w ramach Programu bez zbędnej zwłoki oraz terminowe jej rozliczenie. Natomiast pozostałe jednostki oceniono pozytywnie w związku z wykorzystaniem środków z dotacji zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowe ich rozliczenie.

Stwierdzone nieprawidłowości w:

- Gminie polegały na braku odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych środków dotacji,
- Zespole Ekonomiczno- Administracyjnym Szkół i Przedszkoli dotyczyły mylnie zaklasyfikowanego wydatku,
- Publicznej Szkole Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu polegały na nieprzestrzeganiu wewnętrznego uregulowania w zakresie dokonywanych zakupów.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁴ (dalej: Program) jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵ oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe⁶.

Program ma charakter modułowy. Składa się z 3 modułów, z których każdy jest kierowany do innego adresata:

- moduł 1 przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży,
- moduł 2 przeznaczony jest dla osób dorosłych,
- moduł 3 przeznaczony jest do organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

⁴ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 r., poz. 1007).

⁵ Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 z późn. zm.

W zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu jest realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, a w zakresie modułu 3 na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷.

Celem modułów 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- a) posiłek,
- b) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- c) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole. W ramach modułu 3 Program przewiduje następujące działania:

- a) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione lub stworzenie nowych stołówek;
- b) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni. Wsparcia dla danej szkoły udziela się w ramach tylko jednego działania.

Szczegółowe warunki realizacji modułu 3 Programu określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków⁸. Ustalono, że w 2021 r. zadania były realizowane w Gminie przez:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: Ośrodek) - moduł 2 w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół i Przedszkoli (dalej: Zespół) - moduł 3 w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Publiczną Szkołę Podstawową im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu (dalej: Szkoła) – moduł 3 w zakresie dokonywania zakupów oraz opisywania merytorycznego dowodów źródłowych.

1.1. Gmina.

Gmina Dobrodzień jest wspólnotą samorządową obejmującą wszystkich jej mieszkańców, powołaną dla organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Siedzibą organów Gminy jest miasto Dobrodzień. Zgodnie z treścią zapisów § 4 ust. 2 statutu⁹ w celu wykonywania zadań służących m.in. zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców, Gmina może tworzyć jednostki organizacyjne. Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych określa załącznik nr 2 statutu¹⁰, do których należą m.in.:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu,
- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu.

⁷ Dz. U. z 2021 r., poz. 1915 z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 267.

⁹ Uchwała Rady Miejskiej w Dobrodzieniu nr XII/99/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie Statutu Gminy Dobrodzień.

¹⁰ Uchwała nr XXXIII/322/2021 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XII/99/2019 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 30 października 2021 r. w sprawie Statutu Gminy Dobrodzień.

Zakres działania i zadania, zasady funkcjonowania, organizację Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu określa regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem¹¹ Burmistrza. Urząd jest jednostką budżetową Gminy i stanowi aparat pomocniczy Burmistrza, Rady Miejskiej w Dobrodzieniu i jej komisji oraz innych organów funkcjonujących w strukturze Gminy.

Zarządzeniem¹² Burmistrza wprowadzono:

- politykę rachunkowości, w tym zakładowy plan kont, w której ujęto m.in. wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, opis używanego systemu informatycznego, wycenę aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego,
- instrukcję obiegu i kontroli dowodów księgowych, w której określono jednolite zasady sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych używano program komputerowy XXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy spełniała wymagania art. 10 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości¹³.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

Całością spraw budżetowo - finansowych w okresie objętym kontrolą kierowała Skarbnik Gminy.

1.2 Ośrodek.

Ośrodek jest budżetową jednostką organizacyjną Gminy nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie samorządowej jednostki budżetowej. Zgodnie z zapisami statutu wprowadzonego Uchwałą¹⁴ Rady Miejskiej w Dobrodzieniu, Ośrodek realizuje m.in. zadania w zakresie pomocy społecznej, będące zadaniami gminy, własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej nałożone ustawami albo wykonywane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego, organami administracji rządowej i samorządowej lub innymi podmiotami. Terenem działania jednostki jest Gmina Dobrodzień. Szczegółowe zasady pracy jednostki oraz strukturę organizacyjną w okresie objętym kontrolą, określał regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem¹⁵ Dyrektora (dalej: Dyrektor Ośrodka).

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Ośrodka została wprowadzona Zarządzeniem¹⁶ Dyrektora Ośrodka oraz spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

¹¹ Zarządzenie nr S.0050.205.2020 Burmistrza Dobrodzienia z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Dobrodzieniu. Ostatnia zmiana Zarządzenie nr S.0050.114.2021 z 31 sierpnia 2021 r.

¹² Zarządzenie nr S.0050.188.2017 Burmistrza Dobrodzienia z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości. Ostatnia zmiana Zarządzenie nr S.0050.105.2021 z 30 lipca 2021 r.

¹³ Dz.U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.

¹⁴ Uchwała nr X/81/2019 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu, ostatnia zmiana Uchwała nr XIII/109/2019 z 25 listopada 2019 r.

¹⁵ Zarządzenie nr OPS.021.5.2016 Dyrektora Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia nowego Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu, ostatnia zmiana Zarządzenie nr OPS.021.4.2021 z 1 września 2021 r.

¹⁶ Zarządzenie nr OPS.021.13.2017 Dyrektora Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian do zarządzenia OPS.0161-54/10 z 31 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia zasad i procedur prowadzenia kontroli zarządczej w Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu. Ostatnia zmiana Zarządzenie nr OPS.021.12.2021 z 31 grudnia 2021 r.

Ponadto jednostka posiadała wprowadzoną Zarządzeniem¹⁷ Kierownika instrukcję obiegu i kontroli dokumentów. Instrukcja została opracowana z uwzględnieniem zadań jednostki, jej struktury organizacyjnej i zakresów czynności pracowników.

W 2021 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu XXX.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

W 2021 r. Dyrektor oraz dwie pracownice Ośrodka posiadały upoważnienie¹⁸ udzielone przez Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Całością spraw budżetowo - finansowych, tj. prowadzeniem rachunkowości w Ośrodku zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzaniem sprawozdań finansowych oraz planowaniem budżetu w okresie objętym kontrolą kierowała Główna księgową. Kontrola wykazała, że Dyrektor jednostki powierzył jej obowiązki i odpowiedzialność zgodnie z treścią art. 54 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o finansach publicznych w formie odrębnego dokumentu.

1.3. Zespół.

W ramach modułu 3 dofinansowanie otrzymała Szkoła, która jest obsługiwana przez Zespół m.in. pod względem księgowym. Szkołą kieruje Dyrektor (dalej: Dyrektor Szkoły), który posiada pełnomocnictwo Burmistrza wydane 1 września 2019 r., upoważniające do przeprowadzania procedur z zakresu zamówień publicznych i dysponowania przyznanymi w planie finansowym jednostki środkami finansowymi i planowania ich zgodnie ze statutem jednostki, poprzez zawieranie umów lub zlecenie wykonawstwa prac niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania szkoły.

Ustalono, że Rada Miejska w Dobrodzieniu podjęła Uchwałę nr XX/164/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych prowadzonych przez Gminę Dobrodzień i z dniem 1 stycznia 2017 r. ustanowiła Zespół jako jednostkę obsługującą, w rozumieniu art. 10 b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁹. Jednostką obsługiwaną przez Zespół była m.in. Szkoła.

Zespół realizował zadania wynikające ze statutu przyjętego uchwałą nr XX/165/2016 z dnia 28 listopada 2016 r.²⁰, w tym w obowiązki w zakresie rachunkowości, sprawozdawczości i obsługi finansowo-księgowej ww. Szkoły (§ 4 Uchwały nr XX/165/2016).

Zespołem kieruje Dyrektor (dalej: Dyrektor Zespołu), któremu Burmistrz udzielił pełnomocnictwo ogólne²¹. Dyrektor Zespołu powierzył obowiązki i odpowiedzialność Głównemu księgowemu jednostki na podstawie przepisów art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych²².

[akta kontroli str.1-7]

¹⁷ Zarządzenie nr OPS.0161-54/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. Kierownika MG Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu w sprawie ustalenia zasad i procedur kontroli zarządczej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrodzieniu, Ostatnia zmiana Zarządzenie OPS.021.14.2021 z 31 grudnia 2021 r.

¹⁸ Zarządzenie Burmistrza nr 42/2004 z 27 kwietnia 2004 r., Zarządzenie Burmistrza nr 57/2004 z 21 czerwca 2004 r., Zarządzenie Burmistrza nr 102/2006 z 7 grudnia 2006 r.

¹⁹ Dz. U. 2021 r. z poz. 1372 z późn. zm.

²⁰ Uchwała nr XX/165/2016 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie nadania statutu Zespołowi Ekonomiczno – Administracyjnemu Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu.

²¹ Pełnomocnictwo z 29 sierpnia 2014 r. znak S.0052.23.2014.

²² Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 5/2012 z dnia 22 maja 2012 r. znak ZEASiP 077.3.2014.

W wyniku kontroli ustalono, że Dyrektor Zespołu nie ustanowiła Regulaminu organizacyjnego jednostki, pomimo obowiązku wynikającego z § 6 ust. 5 statutu przyjętego uchwałą nr XX/165/2016 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu, według którego: szczegółową strukturę organizacyjną, zakres zadań i odpowiedzialności oraz liczbę etatów określa regulamin organizacyjny sporządzony przez Dyrektora i zatwierdzony przez Burmistrza Dobrodzienia. Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że cyt. (...) *błędnie zinterpretowano zapis uchwały, przyjmując schemat organizacyjny przedstawiający strukturę Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu i ilość etatów wystarczającym w zamian regulaminu organizacyjnego sugerując się zapisem § 2 pkt 6 Uchwały Nr XX/164/2016 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych prowadzonych przez Gminę Dobrodzień mówiącym o zachowaniu w mocy wydanych zarządzeń wewnętrznych. (...) Informuję również, że Zarządzeniem Nr 021.4.2022 Dyrektora Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu z dnia 10.10.2022 r. został wprowadzony Regulamin Organizacyjny Zespołu zatwierdzony przez Burmistrza Dobrodzienia.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte. W trakcie kontroli potwierdzono sporządzenie ww. Zarządzenia.

[akta kontroli str. 8]

Ustalono, że dla Zespołu oraz jednostki obsługiwanej obowiązują odrębne polityki rachunkowości, mianowicie: politykę rachunkowości wprowadzono w Zespole na podstawie Zarządzenia nr 021.9.2019 z 30 grudnia 2019 r. Dyrektora Zespołu²³, dla Szkoły na podstawie Zarządzenia nr 8/2019/2020 z dnia 31 grudnia 2019 r.²⁴ w których określono m.in. ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, wykaz ksiąg rachunkowych, elementy kontroli operacji finansowo-gospodarczych, zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników Szkoły a Zespołu odnośnie sprawdzania i zatwierdzania dowodów do realizacji.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych używany jest program komputerowy XXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości jednostek spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urzędnika księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

Realizacja zadania w ramach modułu 2.

Na podstawie informacji sporządzonej na potrzeby kontroli ustalono, że przy realizacji zadań korzystano z programu POMOST w zakresie wprowadzania dokumentacji (wnioski o świadczenie, wywiady środowiskowe, decyzje, listy wypłat) oraz systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) w zakresie sporządzania zapotrzebowań i sprawozdań do jednostki.

[akta kontroli str. 10]

²³ Zarządzenie Nr 021.9.2019 Dyrektora Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Zespole Ekonomiczno – Administracyjnym Szkół i Przedszkoli w Dobrodzieniu.

²⁴ Zarządzenie nr 8/2019/2020 Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie przyjętych zasad rachunkowości w Publicznej Szkole Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu.

2.1 Plan finansowy i zmiany.

Ustalono, że Wojewoda Opolski pismem z 23 października 2020 r. znak FB.I.3110.15.2020.ML poinformował Burmistrza o planowanej kwocie dotacji celowej w projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 r. dla jednostek samorządu terytorialnego w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania, § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w wysokości 66 000,00 zł. Dotacja celowa, przeznaczona była na realizację zadań wynikających z modułów 1 i 2 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zarządzeniem Burmistrza Dobrodzienia nr S.0050.6.2021 z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie ustalenia planu finansowego budżetu Gminy Dobrodzień na 2021 r.:

1. wprowadzono po stronie dochodów budżetowych w dziale 852, rozdziale 85230 w § 2030 kwotę 66 000,00 zł,
2. wprowadzono po stronie wydatków budżetowych (zał. nr 9) kwotę 116 000,00 zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych, w tym kwotę 66 000,00 zł stanowiącą dotację celową oraz kwotę 50 000,00 zł stanowiącą środki własne.

Ogółem w 2021 r. plan finansowy Ośrodka na zadanie realizowane w ramach modułu 2 kształtował się następująco:

Dział	Rozdział	Paragraf	Zarządzenie Burmistrza nr S.0050.6.2021 z dnia 14.01.2021 r.	Zarządzenie Burmistrza nr S.0050.109.2021 z dnia 20.08.2021 r.	Zarządzenie Burmistrza nr S.0050.174.2021 z dnia 06.12.2021 r.	Plan po zmianach (zł)	z tego		
							środki dotacji (zł)	środki własne (zł)	Razem (zł)
852	85230	3110	50 000,00	-	-	50 000,00		50 000,00	50 000,00
852	85230	3110	66 000,00	-10 000,00	-10 000,00	46 000,00	46 000,00		46 000,00
852	85230	OGÓŁEM	116 000,00	-10 000,00	-10 000,00	46 000,00	46 000,00	50 000,00	96 000,00
Uzasadnienie zmiany planu				Mniejsza liczba wniosków, mniejsza liczba osób kwalifikujących się do udziału w programie „Posiłek w domu i w szkole”	Brak waloryzacji świadczeń w ostatnim kwartale 2021 r., mniejsza liczba wniosków o udzielenie pomocy.				

[akta kontroli str. 11]

Plan finansowy wydatków Ośrodka został przyjęty Zarządzeniem Burmistrza Dobrodzienia nr S.0050.6.2021 z 14 stycznia 2021 r., w którym ujęto kwotę 116 000,00 zł. Ośrodek przeznaczył środki wyłącznie na realizację modułu 2. Wprowadzone zmiany w planie finansowym Zarządzeniem Burmistrza Dobrodzienia nr S.0050.109.2021 z 20 sierpnia 2021 r. i Zarządzeniem Burmistrza Dobrodzienia nr S.0050.174.2021 z 6 grudnia 2021 r. dotyczyły zmniejszenia kwoty dotacji celowej, w związku z dokonaną przez Ośrodek weryfikacją potrzeb dotyczącą kosztu realizacji Programu (mniejsza liczba wniosków o udzielenie pomocy oraz mniejsza liczba osób kwalifikujących się do udziału w programie).

Ustalono, że zmiany w planie finansowym dochodów Gminy w dziale 852, rozdziale 85230 w § 2030 przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie:

- na koncie 991 pn. Planowane dochody budżetu,

oraz zmiany w planie finansowym wydatków Ośrodka przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie:

- na koncie 980-10-852-85230-3110-2 – Plan finansowy wydatków budżetowych,
- na koncie 980-10-852-85230-3110-21 – Plan finansowy wydatków budżetowych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- konto 980-10-852-85230-3110-2 – Plan finansowy wydatków budżetowych dotyczy środków własnych,
- konto 980-10-852-85230-3110-21 – Plan finansowy wydatków budżetowych dotyczy środków dotacji.

[akta kontroli str. 12]

2.2 Zawarcie umowy na realizację zadania.

Wojewoda Opolski 24 marca 2021 r. zawarł z Gminą umowę nr 5/DOŻ/2021 na dofinansowanie środkami z budżetu państwa, zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, realizowanego w ramach Programu. Zgodnie z podpisaną umową Gminie przyznano środki finansowe w formie dotacji celowej w wysokości 66 000,00 zł, w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 z przeznaczeniem na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Następnie Wojewoda Opolski podpisał z Gminą:

- aneks nr 1/DOŻ/2021 z dnia 11 sierpnia 2021 r. do umowy 5/DOŻ/2021 zmniejszając dotację do kwoty 56 000,00 zł,
- aneks nr 2/DOŻ/2021 z dnia 17 grudnia 2021 r. do umowy 5/DOŻ/2021 zmniejszając dotację do kwoty 46 000,00 zł.

Ww. aneksy podpisane zostały w związku z aktualizacją zapotrzebowania na środki, co zostało opisane w pkt 2.1 niniejszego dokumentu. Dotację celową przekazaną przez Wojewodę Opolskiego, Gmina przeznaczyła na realizację modułu 2.

[akta kontroli str. 13-18]

2.3. Przekazywanie transz dotacji przez Gminę do Ośrodka.

Kontrolująca zweryfikowała terminowość przekazywania poszczególnych transz dotacji przez Gminę do Ośrodka. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Data otrzymania transzy dotacji przez Gminę	Kwota transzy dotacji /zł/	Data przekazania transzy dotacji do Ośrodka	Kwota transzy dotacji /zł/	Ilość dni od otrzymania dotacji do przekazania
30.03.2021 r.	20 000,00	30.03.2021 r.	20 000,00	0
04.06.2021 r.	2 000,00	09.06.2021 r.	2 000,00	5
05.07.2021 r.	5 000,00	06.07.2021 r.	5 000,00	1
06.08.2021 r.	4 000,00	09.08.2021 r.	4 000,00	3
07.09.2021 r.	2 000,00	07.09.2021 r.	2 000,00	0
22.09.2021 r.	1 800,00	22.09.2021 r.	1 800,00	0
05.10.2021 r.	3 000,00	05.10.2021 r.	3 000,00	0
05.11.2021 r.	6 000,00	08.11.2021 r.	6 000,00	3
08.12.2021 r.	2 200,00	08.12.2021 r.	2 200,00	0
	46 000,00	SUMA	46 000,00	-

Poszczególne transze dotacji na realizację Programu otrzymywane przez Gminę były przekazywane do Ośrodka w tym samym dniu lub w terminie od 1 do 5 dni.

Otrzymane środki dotacji w wysokości 46 000,00 zł zostały zaksięgowane w Organie na koncie 133-1 pn. BS-Rach. bieżący(...) w powiązaniu z kontem 901-1 Dochody budż.-organ. Na podstawie otrzymanych wydruków z ewidencji księgowej ustalono, że w Organie na ww. kontach księgowane są wszystkie dotacje celowe otrzymane od Wojewody Opolskiego według klasyfikacji budżetowej. W związku z powyższym stwierdzono, że nie została wprowadzona odrębna ewidencja księgowa w zakresie otrzymanych środków z dotacji z przeznaczeniem na realizację Programu w ramach modułu 2, co narusza przesłankę zawartą w art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 ust. 8 umowy nr 5/DOŻ/2021 z 24 marca 2021 r. W tej sprawie wyjaśnienie złożył Burmistrz podając, że cyt.(...) *Przepisy prawa nie definiują pojęcia wyodrębnionej ewidencji księgowej. W praktyce spotyka się następujące rozwiązania: utworzenie odrębnych rejestrów lub kont analitycznych albo stosowanie kodu księgowego w postaci symbolu, numeru, wyróżnika stosowanego przy rejestracji, ewidencji lub oznaczenia dokumentu, który umożliwi sporządzenie zestawienia lub rejestru dowodów księgowych w określonym przedziale czasowym ujmujących wszystkie operacje związane z projektem. Zapisy umowy nr 5/DOŻ/2021 z dnia 24 marca 2021r. (...) nie precyzują, w jaki sposób przedmiotowe wyodrębnienie ma nastąpić.*

Zasady dotyczące ewidencji środków otrzymanych w ramach projektów i dotacji zostały określone w polityce rachunkowości. Postanowiono w niej m.in., że „Jeśli prowadzenie ksiąg rachunkowych pozwala na sporządzenie zestawień obejmujących zapisy księgowe dotyczące tylko jednego projektu/programu (np. z danej podziałki klasyfikacji budżetowej finansowany jest tylko i wyłącznie dany projekt/program) nie jest konieczne stosowanie odrębnych kont analitycznych”. Ewidencję księgową w organie środków otrzymanych z dotacji, w kontekście realizowanych zadań w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, prowadzono w oparciu o ustalone zasady rachunkowości. W 2021 r. w podziałkach klasyfikacji budżetowej dz. 852, rozdz. 85230 § 2030 (...) otrzymano tylko i wyłącznie dotacje w ramach w/w programu.

W związku z powyższym uznano, że przyjęte zasady ewidencji spełniają wymagania wynikające z zawartych umów. Prowadzenie ewidencji księgowej z zastosowaniem podziałki klasyfikacji budżetowej pozwala na sporządzanie zestawienia dowodów księgowych związanych z otrzymaniem środków z dotacji celowej w określonym przedziale czasowym ujmujących operacje związane z projektem. - otrzymaniem środków z dotacji celowej. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ksiąg rachunkowych, w tym wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji jest XXX.

[akta kontroli str. 19]

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej a jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie. W ramach prowadzonych przez jednostkę ksiąg rachunkowych należy wyodrębnić ewidencję księgową poprzez oddzielne prowadzenie kont, które pozwolą na identyfikację wszystkich wpływów otrzymanych środków. Ewidencja ma polegać na wyodrębnieniu w tym celu stosownych kont analitycznych, tak aby możliwe było spełnienie wymagań w zakresie kontroli i sprawozdawczości wykorzystania środków.

Natomiast w Ośrodku kwota przekazanej dotacji przez Organ w wysokości 46 000,00 zł została zaksięgowana na wyodrębnionym koncie 130-10-852-85230-3110-21-W pn. Rachunek bieżący jednostki-wydatki w powiązaniu z kontem 223-10-21 pn. Rozliczenie wydatków budżetowych.

2.4 Organizacja dożywiania.

Ustalono, że Rada Miejska w Dobrodzieniu uchwaliła program osłonowy w zakresie dostępu do posiłku w ramach Programu²⁵, w którym zawarto m.in. przyznanie pomocy bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz sposobu przekazywania środków na zakup posiłku przez Ośrodek dla dzieci w szkołach i przedszkolach.

Kontrolująca ustaliła, że w 2021 r. Uchwałą²⁶ nr III/14/2018 podwyższono kryterium dochodowe do 150%, uprawniające do przyznania świadczeń pieniężnych w postaci zasiłku celowego w ramach Programu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Kontrola wykazała na podstawie sprawozdania z realizacji Programu za 2021 r., że rodziny objęte pomocą korzystały ze świadczeń pieniężnych na zakup żywności w formie zasiłku celowego w ramach modułu 2. W ramach Programu nie wypłacono świadczenia rzeczowego, nie ponoszono wydatków na zakup posiłku (moduł 1) oraz nie korzystano z pomocy w formie posiłku bez wydania decyzji oraz bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego zgodnie z zapisami pkt III.1.2. Uchwały nr 140 Rady Ministrów.

2.5 Rozliczenie dotacji celowej otrzymanej z rezerwy celowej budżetu państwa w ramach modułu 2.

Ustalono na podstawie dokumentów źródłowych oraz wyjaśnień Dyrektora Ośrodka, że jednostka prowadzi odrębną ewidencję środków własnych i środków dotacji.

Formą wsparcia, realizowaną przez Gminę w 2021 r. w ramach Programu, były świadczenia pieniężne na zakup żywności w postaci zasiłku celowego (§ 3110). W ramach modułu 2 Gmina wydatkowała środki w łącznej wysokości 77 890,00 zł, z tego:

- na koncie 130-10-852-85230-3110-21-W zaewidencjonowano kwotę 46 000,00 zł (59,06%) jako środki dotacji,
- na koncie 130-10-852-85230-3110-2 –W zaewidencjonowano kwotę 31 890,00 zł (40,94%) jako środki własne.

Kontrola wykazała, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy.

[akta kontroli str. 12]

Kontroli poddano 100,00% wydatków przeznaczonych na wypłatę zasiłku celowego w wysokości 77 890,00 zł, w tym środki własne oraz środki dotacji.

W wyniku analizy dokumentów księgowych ustalono, że w ramach modułu 2 wydatki były ponoszone na podstawie list przelewów oraz list wypłat do kasy sporządzonych w programie POMOST. Po akceptacji przez Główną księgową i zatwierdzeniu przez Dyrektora Ośrodka, środki przelewano każdemu świadczeniobiorcy lub wypłacono w kasie gotówką, a następnie zbiorczo ujmowano w ewidencji księgowej.

[akta kontroli str. 20-37]

Ustalono, że analizowane dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

²⁵ Uchwała nr III/16/2018 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego z zakresu pomocy uczniom albo dzieciom w dostępie do posiłku w szkole lub przedszkolu objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

²⁶ Uchwała nr III/14/2018 Rady Miejskiej w Dobrodzieniu z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Stwierdzono w wyniku kontroli, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

Na potrzeby kontroli pracownik merytoryczny sporządziła tabelę z wydanymi decyzjami administracyjnymi w 2021 r. Ustalono, że w ramach modułu 2 wystawiono łącznie 299 decyzji administracyjnych, w tym:

- 298 przyznających pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności,
- 1 odmowną dotyczącą przyznania świadczenia.

Na podstawie skontrolowanej próby wydanych decyzji (102 szt.) ustalono, że do każdej wystawionej decyzji złożono m.in. wniosek o przyznanie pomocy oraz został przeprowadzony wywiad środowiskowy. Osoby, którym udzielono wsparcia spełniały kryterium dochodowe w wysokości 100 % lub 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Szczegółowe dane znajdują się w aktach kontroli.

[akta kontroli str. 38-47]

2.6 Sprawozdanie z realizacji modułu 2.

Ośrodek przekazał w wersji elektronicznej sprawozdanie z Programu za pośrednictwem CAS po zakończeniu 2021 roku.

Jednostka złożyła sprawozdanie w terminie, tj. 19 stycznia 2022 r., czym wypełniła dyspozycję § 4 ust. 1 umowy oraz 21 stycznia 2022 r. złożyła korektę sprawozdania.

Wyjaśnienie złożyła Dyrektorka Ośrodka podając cyt.(...) *przyczyną złożenia korekty sprawozdania dotyczącego realizacji programu „Pośitek w szkole i w domu” była konieczność aktualizacji oprogramowania systemowego.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[akta kontroli str. 48-60]

Ustalono, że dane ujęte z w rocznym sprawozdaniu są zgodne:

- z ewidencją księgową w zakresie wydatkowania środków własnych oraz środków dotacji,
- z programem POMOST w zakresie danych merytorycznych.

2.7. Obowiązek informacyjny

Ustalono, że Gmina w ramach modułu 2 prowadziła działania informacyjno – promocyjne, które polegały na wywieszeniu plakatu w miejscu realizacji Programu, tj. w Ośrodku pomimo, że kwota nie przekroczyła kwoty wymienionej w § 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych²⁷, tj. 50 000,00 zł.

[akta kontroli str. 61]

Realizacja zadania w ramach modułu 3.

3.1. Plan finansowy i zmiany.

Wojewoda Opolski pismem znak FB.I.3111.1.47.2021 AS z 24 czerwca 2021 r. poinformował Gminę, iż na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 22 czerwca 2021 r. nr MF/FS5.4143.3.83.2021.MF1767 zwiększony został plan dotacji celowej:

- w dziale 801 Oświata i wychowanie,

²⁷ Dz. U. 2021 r., poz. 953

- w rozdziale 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne,
- § 2030 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) o 80 000,00 zł.

Środki z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2021 (cz. 83, poz. 27) były przeznaczone na realizację zadań wynikających z Programu (moduł 3), dotyczących wspierania organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Burmistrz wprowadził środki do budżetu na podstawie Zarządzenia Nr S.0050.84.2021 z 25 czerwca 2021 r. w sprawie zmian do budżetu Gminy Dobrodzień na 2021 r. zwiększając dochody bieżące budżetu o kwotę 80 000,00 zł. Następnie Zarządzeniem Nr S.0050.85.2021 z 25 czerwca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian do planu finansowego budżetu na 2021 r. w Szkole dokonał zmian w planie finansowym po stronie wydatków w dziale 801, rozdziale 80148, zwiększając środki w następujących paragrafach:

- 4210 pn. zakup materiałów i wyposażenia o kwotę 64 900,00 zł,
- 4270 pn. zakup usług remontowych o kwotę 7 000,00 zł,
- 4300 pn. zakup usług pozostałych o kwotę 8 100,00 zł.

Na podstawie otrzymanych Zarządzeń stwierdzono, że plan finansowy na zadanie realizowane w ramach modułu 3 kształtował się następująco:

rozdział	paragraf	Zarządzenie Burmistrza Dobrodzienia z 14.01.2021	Zarządzenie Burmistrza Dobrodzienia Nr S.0050.70.2021 z 26.05.2021	Zarządzenie Burmistrza Nr S.0050.85.2021 z 25.06.2021	Zarządzenie Burmistrza Nr S.0050.19.07.2021 z 19.07.2021	Zarządzenie Burmistrza Nr S.0050.112.2021 z 30.08.2021	Zarządzenie Burmistrza Nr S.0050.121.2021 z 16.09.2021	Plan po zmianach	z tego		
									środki dotacji	środki własne	razem
80148	4210	14 387,02	10 000,00	64 900,00	-20 000,00	-4 732,85	-682,51	63 871,66	59 484,64	4 387,02	63 871,66
80148	4270			7 000,00		12 000,00		19 000,00	19 000,00	0,00	19 000,00
80148	4300	590,40		8 100,00		-7 267,15	682,51	2 105,76	1 515,36	590,40	2 105,76
80148	6060				20 000,00			20 000,00	0,00	20 000,00	20 000,00
80148	OGÓŁEM	14 977,42	10 000,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	104 977,42	80 000,00	24 977,42	104 977,42

Ustalono, że zmiany w planie finansowym dochodów Gminy w dziale 801, rozdziale 80148 w § 2030 przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie:

- na koncie 991 pn. Planowane dochody budżetu,

oraz, że zmiany w planie finansowym po stronie wydatków w Szkole przeprowadzane były na bieżąco, co ma odzwierciedlenie:

- na koncie 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych.

[akta kontroli str. 62]

3.2. Konkurs ofert i zawarcie umowy na realizację zadania w ramach modułu 3.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r.²⁸, realizacja modułu 3 odbywała się według harmonogramu. Podczas kontroli ustalono, że terminy złożenia odpowiednich wniosków zostały dochowane przez wszystkie jednostki, tj.:

- 14 kwietnia 2021 r. Dyrektor Szkoły złożyła do Zespołu wnioski o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 Programu,

²⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019–2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

- 20 kwietnia 2021 r. Burmistrz przesłał do Kuratorium Oświaty wnioski organu prowadzącego do Wojewody Opolskiego (wpływ do Kuratorium Oświaty nastąpił 22 kwietnia 2021 r.).

[akta kontroli str.63-75]

Stwierdzono, że na realizację zadania w ramach modułu 3 zawarto 22 czerwca 2021 r. umowę nr WRE.531.5.2021-9 pomiędzy Wojewodą Opolskim reprezentowanym przez Opolskiego Kuratora Oświaty, a Gminą Dobrodzień reprezentowaną przez Burmistrza Gminy. Umowę zawarto na podstawie art. 150 ustawy o finansach publicznych na wykonanie zadania w ramach realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

[akta kontroli str.76-80]

Na wykonanie zadania Wojewoda Opolski udzielił dotacji celowej w wysokości 80 000,00 zł, co stanowi maksymalnie 80,00% kosztów realizacji zadań w Szkole. Organ prowadzący szkołę zobowiązał się do przeznaczenia na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 20 000,00 zł, co stanowi co najmniej 20,00% kwoty kosztów realizacji zadania. Całkowity koszt powierzonego zadania wyniósł 100 000,00 zł. Zgodnie z § 2 pkt 15 umowy, dotacja przeznaczona była na wydatki bieżące określone w art. 124 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj.m.in. na zakup towarów i usług.

3.3. Przekazywanie dotacji celowej w ramach modułu 3.

Ustalono, że dotacja celowa wpłynęła na rachunek bankowy Organu w dniu 28 czerwca 2021 r., tj. w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy nr WRE.531.5.2021-9 z 22 czerwca 2021 r., co jest zgodne z zapisem § 2 pkt 14 ww. umowy.

Ogółem kwota otrzymanych środków wyniosła 80 000,00 zł i zaksięgowana została na koncie 133-1 BS pn. Rach. bieżący (...) w powiązaniu z kontem 901-1 pn. Dochody budż. organ, na którym księgowane są wszystkie dotacje celowe otrzymane od Wojewody Opolskiego. W związku z powyższym stwierdzono, że nie została wprowadzona odrębna ewidencja księgowa w zakresie otrzymanych środków z dotacji z przeznaczeniem na realizację Programu w ramach modułu 3, co narusza przesłankę zawartą w art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 5 ust. 1 umowy.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, które opisano w pkt 2.3. przedmiotowego dokumentu.

Środki dotacji w wysokości 80 000,00 zł zostały przekazane z Organu na rachunek bankowy Szkoły 29 czerwca 2021 r., co ustalono na podstawie wydruku z ewidencji do konta 223-2 pn. PSP D-ń () w powiązaniu z kontem 133-1.

3.4. Rozliczenie dotacji celowej otrzymanej z rezerwy celowej budżetu państwa w ramach modułu 3.

W wyniku weryfikacji otrzymanej ewidencji księgowej prowadzonej przez Zespół dla Szkoły ustalono, że środki z dotacji celowej zostały zaewidencjonowane na koncie 130-04 pn. subkonto wydatków jednostek budżetowych – Posiłek w szkole i w domu, które zostało wyodrębnione na potrzeby rozliczenia zadania w ramach modułu 3. Na koncie tym ewidencjonowano ponoszone wydatki ze środków dotacji jak również ze środków własnych. Dyrektor Zespołu wyjaśniła, że cyt. (...) *Do ewidencji na koncie 130-04 celem identyfikacji środków własnych do rozdziału i paragrafu przyporządkowuje się oznaczenie „plan”*,

natomiast dla identyfikacji środków pochodzących z dotacji na realizację Programu dopisuje się kod „dotacja”.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienie stwierdzono, że dla środków otrzymanych i wydatkowanych z dotacji została zaprowadzona odrębna ewidencja księgową, czym wypełniono dyspozycję § 5 ust. 1 umowy.

[akta kontroli str. 9, 81-84]

Na podstawie dowodów źródłowych ustalono, że w 2021 roku z poniesionych na zadanie środków w łącznej kwocie 104 977,42 zł suma wydatków z dotacji celowej wyniosła 80 000,00 zł (76,21%), natomiast wkład własny Gminy 24 977,42 zł (23,79%). Z powyższego wynika, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy.

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej oraz dokumentów źródłowych (faktur, protokołów, wyciągów bankowych) ustalono, że środki dotacji otrzymane na realizację zadania w roku 2021 w wysokości 80 000,00 zł wydatkowano na wnioskowane przez Gminę doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni). Gmina w sprawozdaniu poinformowała o problemach jakie wystąpiły podczas realizacji zadania i były one związane z gwałtownym wzrostem cen materiałów budowlanych, dodatkowymi pracami remontowymi, które wyniknęły w trakcie adaptacji i remontu, co wpłynęło na wzrost kosztu remontu z 7 000,00 zł do 19 000,00 zł. Ponadto zrezygnowano z kupna gofrownicy i zakupiono dodatkowe wyposażenie do stołówki.

Poniżej w tabeli przedstawiono wydatki rozliczające zadanie.

L.P.	Nr dowodu księgowego	Nazwa towaru lub usługi	Kwota w zł	z tego		Paragraf
				Dotacja w zł	Środki własne w zł	
1	990	wyposażenie kuchni	4 884,00	495,55	4 388,45	4210
2	520	wyposażenie jadalni (krzesła, stoły)	6 228,69	6 228,69		4210
3	531	drzwi z oknem podawczym, okno podawcze,	6 293,38	6 293,38		4210
4	532	wyposażenie kuchni	43 652,37	43 652,37		4210
5	597	wyposażenie jadalni (sztućce, wieszak kuchenny)	1 105,11	1 105,11		4210
6	599	wyposażenie jadalni (krzesła)	1 709,54	1 709,54		4210
7	671	remont pomieszczenia magazynowego	19 000,00	19 000,00		4270
8	723	wykonanie przyłącza wentylacji okapów	777,36	777,36		4300
9	531	transport	590,40		590,40	4300
10	532	usługa wniesienia, montażu, uruchomienia	738,00	738,00		4210
11	571	piec elektryczny	19 998,57		19 998,57	6060
		Suma końcowa	104 977,42	80 000,00	24 977,42	

Kontrola wykazała, że wskazane do rozliczenia wydatki mieszczą się w grupie wydatków, możliwych do sfinansowania w ramach udzielonego wsparcia, lecz dodatkowego wyjaśnienia wymagały koszty wskazane w wierszu 8 i 10 tabeli, gdyż nie były one wymienione we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego.

Wyjaśnienie złożyła Dyrektor Zespołu podając, że cyt. (...) *Nie zostały wymienione we wniosku, ponieważ pojawiły się w trakcie realizacji remontu pomieszczenia kuchennego. Usługa wykonania przyłącza wentylacji okapów jest związana z usługami remontowo –*

adaptacyjnymi, które mają poprawić standard funkcjonowania stołówek szkolnych oraz bezpieczeństwo funkcjonowania kuchni z zachowaniem odpowiednich procedur.

Wszelkie usługi pomocnicze/dodatkowe (m.in. montaż, instalacja, uruchomienie), które pojawiły się podczas realizacji Programu wpływają na podniesienie poziomu funkcjonowania kuchni. Instalacja sprzętu musi być dokonana przez właściwych specjalistów celem zapewnienia odpowiedniego standardu funkcjonowania kuchni i stołówki szkolnej. Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[akta kontroli str. 85-86]

Kontroli poddano 100,00 % wydatków (80 000,00 zł) poniesionych ze środków dotacji na zrealizowanie przedmiotowego zadania, które przypisano do paragrafu:

- § 4210 w wysokości 60 222,64 zł,
- § 4270 w wysokości 19 000,00 zł,
- § 4300 w wysokości 777,36 zł

i ustalono, że w 1 przypadku zaklasyfikowano wydatek w kwocie 738,00 zł do niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej. Mianowicie usługę wniesienia, montażu, uruchomienia, która występuje na FV o nr wewnętrznym 532 zaewidencjonowano do zakupu materiałów i wyposażenia (§ 4210) zamiast do zakupu usług pozostałych (§ 4300).

Powyższym działaniem naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁹.

Wyjaśnienie złożyła Dyrektor Zespołu podając, że cyt. (...) *Z faktury nr 21/02112 wydatek na kwotę 738,00 zł zakwalifikowano do § 4210 zamiast § 4300 (poz. 18 na fakturze) błędnie potraktowano go jako wyposażenie tak jak pozostałe 17 pozycji z w/w faktury.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na dokonane ustalenie.

[akta kontroli str. 87-89, 85]

W związku z powyższym ustalono, że w:

- § 4210 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 60 222,64 zł, a powinny być zaewidencjonowane w wysokości 59 484,64 zł,
- § 4300 zaewidencjonowano wydatki w wysokości 777,36 zł, a powinny być zaewidencjonowane w wysokości 1 515,36 zł.

Powyższe dane odniesiono do planu finansowego i stwierdzono, że został on prawidłowo opracowany i uwzględniał wydatek związany z usługą wniesienia, montażu, uruchomienia do § 4300, dlatego też stwierdzono, że nieprawidłowa podziałka klasyfikacji budżetowej, wpisana przez księgową na FV nie wpłynęła na prawidłowość rozliczenia dotacji w świetle art. 154 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

Zakupione wyposażenie, którego wartość przekraczała 1 000,00 zł zaewidencjonowano na koncie 013 pn. Pozostałe środki trwałe oraz ujęto w księdze inwentarzowej ilościowo wartościowej nr 30 Szkoły. Natomiast wyposażenie o wartości poniżej 1 000,00 zł odnotowano w ewidencji ilościowej, tj. księdze nr 17 poz. 189-212, oraz nr 30 poz. 6 i od 8-11.

Stwierdzono, że kwota wydatków poniesionych na zakupy nie obligowała zamawiającego (należy przez to rozmieć Szkołę) do stosowania zasad udzielania zamówień publicznych w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych³⁰. Stwierdzono, że Dyrektor Szkoły Zarządzeniem nr 9/2020/2021 z dnia 22 grudnia 2020 r. wprowadził regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 130 000,00 zł.

²⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.

³⁰ Dz. U. z 2021 r., poz. 1129 z późn. zm.

Ustalono, że wybór wykonawców zamówień na zakup wyposażenia do kuchni i jadalni oraz remont pomieszczenia magazynowego odbył się w trybie zapytania ofertowego zgodnie z ww. Zarządzeniem. Z uwzględnieniem wewnętrznego uregulowania zawarto umowę na wykonanie prac remontowych pomieszczenia magazynowego i według jej postanowień zakończenie robót miało nastąpić do 23 sierpnia 2021 r., co zostało potwierdzone protokołem odbioru robót podpisanym przez członków komisji. Nie wniesiono zastrzeżeń do jakości wykonanych robót.

Natomiast nie zawarto umowy z firmą pn. XXX, która zaproponowała najkorzystniejszą ofertę na sprzęt gastronomiczny, co stanowi naruszenie § 8 ust. 7 ww. Zarządzenia. Według procedury dla zamówień powyżej 10 000,00 zł udzielenie zamówienia następuje poprzez zwanie umowy w formie pisemnej.

Wyjaśnienie złożyła Dyrektor Szkoły podając, że cyt. (...) w tym przypadku w związku z bardzo krótkim terminem ważności oferty otrzymanej od w/w firmy wystąpił przypadek umowy dorozumianej. W dniu 26.05.2021 r. drogą mailową złożono zamówienie na produkty ujęte w ofercie firmy XXX, a 27.05.2021 r. otrzymaliśmy potwierdzenie rozpoczęcia realizacji zamówienia. W rozumieniu umowy dorozumianej efektem było dostarczenie i montaż zamówionych towarów, następnie otrzymanie faktury oraz jej opłacenie.

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na dokonane ustalenie.

[akta kontroli str.109-110]

Przedłożone do kontroli faktury rozliczające zadanie zawierały informacje wymienione w § 4 pkt 7 umowy, m.in. z jakich środków została wydatkowana kwota.

Ustalono, że badane dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

3.5. Sprawozdanie z realizacji modułu 3.

Organ prowadzący szkołę w celu dokonania wstępnej analizy poprawności wykorzystania przyznanych środków przedłożył Wojewodzie ze pośrednictwem Opolskiego Kuratora Oświaty zestawienie dowodów księgowych oraz kserokopie potwierdzonych za zgodność z oryginałem dowodów księgowych, czym wypełnił dyspozycję § 4 ust. 1 umowy³¹. Korekta tego dokumentu została przekazana do Kuratorium Oświaty pismem z 27 stycznia 2022 r. (wysyłka nastąpiła w tym samym dniu)

Natomiast Sprawozdanie z realizacji Programu, zostało wysłane do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego 16 marca 2022 r., to jest w terminie zgodnym z zapisami § 4 ust. 2 umowy.

[akta str. 111-151]

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono zgodność danych wpisanych w Sprawozdaniu organu prowadzącego z realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu w roku 2021 z dowodami księgowymi.

³¹ Wpływ do Kuratorium Oświaty w Opolu nastąpił 10 stycznia 2022 r.

3.6. Obowiązek informacyjny.

Z przedłożonego wyjaśnienia Burmistrza wynika, że w celu wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 35a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. podejmowanie przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji, Gmina umieściła:

- tablicę informacyjną w Publicznej Szkole Podstawowej w Dobrodzieniu,
- na stronie internetowej Urzędu Miejskiego informację o realizacji Programu.

[akta kontroli str. 61]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieprowadzenie w Gminie odrębnej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji celowych. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umów przez Skarbnika Gminy, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.
2. Ujęcie wydatku do nieprawidłowej podziałki klasyfikacji budżetowej. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja danych ujętych na fakturze przez Główną Księgową Zespołu. Natomiast skutkiem było naruszenie przepisów prawa.
3. Niezawarcie umowy na zakup sprzętu gastronomicznego. Przyczyną nieprawidłowości był krótki termin ważności oferty, natomiast skutkiem było naruszenie wewnętrznego uregulowania. Osobą odpowiedzialną za nieprawidłowość był Dyrektor Szkoły.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki.

W celu usunięcia nieprawidłowości w Gminie należy:

1. Prowadzić odrębną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji celowych na realizację Programu, zgodnie z wytycznymi art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W celu usunięcia nieprawidłowości w Zespole należy:

2. Ujmować wydatki do prawidłowej podziałki klasyfikacji budżetowej.

W celu usunięcia nieprawidłowości w Szkole należy:

3. Przestrzegać wewnętrznych uregulowań w zakresie dokonywania zakupów.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski